

שידור

על הגל

הביזיון חזר בבחירות

להסתדרות

התחרות בין הרדיו לטלוויזיה על סיי קור הבחירות להסתדרות. הסתיים גם הפי עם בנצחון הטלוויזיה. כשנפעם זו נגרם לרדיו ביזיון כפול.

אנשי הרדיו החליטו לבנות את מערך הסיקור שלהם על סמך הסקר שערכה עבורם **מינה צמח** ממישרד חודיעין ארצה. בניגוד לטלוויזיה שדיווחה על-פי מידגם שערך **חנן סמית**.

אך הסקר שנערך על ידי חודיעין ארצה, היה מבוסס על מישאלי דעתיקהל שנערכו לפני ההצבעה, ודיווח על תוצאות שונות לחלוטין מהתוצאות הסופיות של הבחירות. למרות זאת המשיך הרדיו לשדר דיברי פרשנות המסתמכים על הסי קר הנ"ל, בעוד שבטלוויזיה שידרו באותה גיב פרשנויות שונות, על-פי המידגם שהי בעת הקלפיות ושיקף את התוצאות הסופיות.

הביזיון העלה את השאלה, מדוע חייב היה הרדיו להזמין סקר שונה מזה של הטלוויזיה, אשר עלה למשלם המיסים אל-פי לירות, וגם הוכח כלא-נכון. מהגם שתחרות בין רדיו לטלוויזיה מייותרת לחלוטין בדיווחים מעין אלה. שני הגופים משרתים אותה הרשות, והתוצאות על תפעול רשת הכתבים היו כפולות ומייות רות.

פרשנות עדיפה על חדשות?

כתבי החדשות של רשות השידור הבי עו תרעומת על מדיניות כיסוי הבחירות ברדיו כיוון שלדיבריהם, היתרון היחיד שהיה לרדיו — דיווח מהיר של חדשות טריות — לא נוצל.

כאשר הכתבים שישבו במוקדי המיפל גות טילפנו לאלופן כדי להעביר סקופים ולהקדים את הטלוויזיה, הודרשת פעולה טכנית מסורבלת יותר הסתבר להם שהי פרשנים שישבו באלופן ופירשו סקופים מוטעים, הועדפו על הדיווחים החיים מהי שטח.

הכתבים מייחסים את כישלון כיסוי הבחירות למנהל מחלקת ענייני היום בפור על, אלישע שפיגלמן, שאינו נתנה מאמון העובדים במחלקתו.

החדשות הושבחו

אחרי 25 שנה

האיגוד המיקצועי של עיתונאי רשות השידור רואה בחומרה רבה, שזו הפעם השנייה בחייה השנה האחרונה מורה הי ועדה-מנהל להפסיק את שידורי החדשות, וזאת על סמך מדע סלקטיבי שקיבל ממנכ"ל רשות השידור וממנהל הרדיו.

זאת, בעוד כל העיצומים בנשקטו עד היום על-ידי ועדיה-העובדים ברשות השידור לא פגעו בשידורי החדשות.

דובר איגוד עיתונאי הרדיו מסר, כי השבתת החדשות והמגאוניים בעתיד, על-ידי הוועד-המנהל, יגרמו להשבתה כללית של רשות השידור.

פינסקר רוצה

לעלות על הגל

מנהל הרדיו, **חגי פינסקר**, המכהן זה שנה וחצי בתפקיד, מחפש לו תפקיד אחר. כזכור, הובא פינסקר מלונדון כדי למלא את המשרה הנוכחית, וזאת אחרי שמנהל הרדיו הקודם, **מישה חובב**, הת-פוטר מתפקידו. פינסקר הוכיח אישיות לנעשה ברדיו, ולמרות שהוא מבטיח, כי פנישית אישיות עם העובדים, שהעניינים יזונו, הרי הכל נשאר כפי שהיה.

מחוגי הרדיו נמסר, שפינסקר מנהל משאומים עם הסוכנות ועם רשת הר **פ.י.בי.סי**. במטרה לחזור ללונדון בכל מחיר, אפילו ככתב מן השורה.

חסרי-פשר (לא ראו מה כתוב שם), בעוד הליכוד נאבק על חסדי הציבור במודעות על-פני דפים שלמים בעיתונות, אם "כשל" הליכוד מדי-פעם ומעד לתוקפנות אישית-קיצינית — היה זה רק, "לצורכי התגור-נות", כדברי איש הליכוד.

מנשה רוז
חידצ'דית צורמת

בתעמולת-הבחירות — נדחקו לקריוויות של איוון שקט.

קשה היה לו, לרוז, לבלוע אפילו את ה"הגינות" של צעירי המערך המדיביקים מודעות של המערך על לוח-מודעות של המערך בנתניה, שהיה מלא קודים-לכן ב-מודעות של "יש", הכתב הכניס את ההגי-נות הזאת לתוך מרכאות מודגשות.

מעניין למה יקרא רוז הגינות — בלי מרכאות.

מגירות של אהבה

זה היה, קודם כל, יופי של סרט. סירטו של המשורר הערבי אנטון שמאס, שהפיק וביים את מגירות (מאגאזין דר-שבועי לתרבות ואמנות, יום ד', 18.32, עם תרגום עברי) הוקדש כולו לסירטו האחר-רון של א.ב. יהושע — האהבה, התוכנית נגשתה עם הרבה אהבה, וזה ניכר בה. נוצר שילוב מעניין של מידע על הספר, קיטעי-המחשה מלווים בקריאה, ראיונות שניראו כלקוחים היישר מן הספר ונקודה ערבית רגישה שהיא גם יהודית, או להי-פך, על רקע התמונות נשמעו קיטעי-הקריאה בערבית, כאילו נכתבו ערבית ב-מקורם, ואיזה כבוד לטקסט — לכל פסיק, לכל נקודה.

א. ב. יהושע שיחק את עצמו במונולוג שבו מסופר על איש שיושב כל הלילה ומתקתק על מלונת-כתיבה מעבר לוואדי. אביו של הסופר, יעקוב יהושע, סיפר על ילדותו של הבן בירושלים המנדטורית, בערבית רוהוט ועל רקע צילומי ירושלים, אפשה היה ממש לחוש את ריח השוק שעליו דובר ולגעת בעבר שהסתתר על איצטבות-הספרים המאובקות.

ובנקודה הערבית — נעים עריידי. קורא ערבי, בהחלט לא ממוצע, שהוצג כ"קורא ערבי ואולי יותר מזה", נעים איש דיבר על "נעים הרעיון", על דמותו של הנער הערבי נעים, שהוא אחד מגיבורי הרומן. נעים עריידי נקלע למצב עדין, נשאל שאלות קשות, ישירות, מאלו שאזרחים ערבים אינם אהבים לענות עליהן בקול רם מדי, ובטח לא בטלוויזיה: על ציונות, על פתרון יחסי יהודים-ערבים, על זהות. הוא לא נכשל בלשונו וענה בבהירות, ללא כל קנאות אבל בכנות מפחידה לרגעים. לדעתו יש בספר ביקורת ישירה על הי ציונות. הציונות ש"מאבדת את ההכרה" בשניעמי-שולוש, כמו הזקנה מירושלים, ניסוחיו היו קולעים, אנאליטיים, השתמ-שו בשפה דומה מאד לזו שבה דיבר הסופר עצמו.

בעצם, זה לא מפתיע. נעים עריידי למד את הדברים מכלי ראשון. הוא סיים תואר ראשון בספרות עברית באוניברסיטת חי-פה והיה, בין השאר, תלמידו של א. ב. יהושע. כיום הוא מכין עבודת-מחקר לתור-אר שני — על אורי צבי גרינברג. זה אומר משהו.

אפשר לבקש שידור חוזר? אנא.

— זה כוח עצום: מה שנוכח על המסך — נראה ונקלט, ומשהו, איכשהו, נשאר, אך מה יתא על הקתארויס של הרדיו, ומה קורה ל"אחדות האומה"?

כל קול והאמת שלו

לפעמים קורים ברדיו דברים שקורים רק ברדיו. כאשר לא מדברים על מה ש-כבר היה או שעשוי להיות, אלא כאשר זה קורה ממש, לתוך המיקרופון.

תוכניתה של רחל חלפי אמהות ללא נישואין (רשת ב', שבת, 12.05) הייתה האי-פנינג רדיופוני, הנושא — קשה ומוזעז: מיפגש בין שתי אמהות לא נשואות, הי אחת ותיקה, אם לבן בן 25, האחרת צעיר-רה, "טרייה", אם לבת בגיל שנה וחצי. וברקע, לסינע, פסיכולוגית, גינקולוג ורחל עצמה, בקול עמוק ומרגיע, הופכת ממרא-ינת — למטפלת ומנחמת.

האווירה באולפן התלטה במהירות-שיא, שתי האמהות יצרו דיאלוג חי ושרי טף, לא נזקקו לעזרה מרובה מבחוץ. עיי-קר תפקידה של המראיינת-עורכת התמצה בדחיסת תומר רוטט של שעתיים וחצי אל תוך חמישים-דקות. אלא שהדקות הללו הספיקו, כליכך הרבה קרה בתוכן.

השיא הגיע בנקודת-המשבר של האם הצעירה, כאשר נזכרה במאבקים על זכר-תה ללדת את ילדה לנוכח הלחץ שהופי על עליה שבתצב הפלה, החלה רועדת, ביקשה שיפסיקו את השידור, רחל הצי-עה שתייה, שתה, היה קר באולפן וגם למאזינים, והמיקרופון פלט הכל. חומר "שולי" כזה, שבדרך-כלל "נחתך" מן השידורים — נשאר והפך את התוכנית למיסמך חי ומוזעז.

זו הייתה דרמה רדיופונית מן הטובות

רחל חלפי
אמת מרטיטה

והאמינות ביותר שמעתי. קוראים לזה, בעגת-המיקצוע, "רדיו-יורטה" — רדיו של אמת.

הרדיו מאפשר לכניי-אדם להיחשף לעו-מק, כי האנונימיות שלהם נשמרת. הקו-לות המדברים חוסים בצל האלמוניות, בטלוויזיה זה קשה — רואים אותך.

"מעניין יהיה להשוות לתוכניתה של ליהי חנוך ביום ה' 30.6.77: "תעודה" — נערה מחפשת כותבת, שיחזור סיפוריה של נערה שנטשה את ביתה בצעירותה והי דרדה לזנות).

אשר לתוכניתה של רחל חלפי: שידור חוזר יהיה ביום ג' 5.7.77, ותוכנית נוספת באותה סדרה בשבת הקרובה (12.05), שתעסוק בהיבטים ההילכתיים והתחוקתיים של אמהות לא-נשואות. כדאי לוותר על שעה של ים.

הגינות נוסח רוז

דוגמה לכתבה חידצ'דית וצורמת: כתי-בתו של מנשה רוז, על דרכי התעמולה וההסברה של הליכוד והמערך לרגל הבחיי-רות להסתדרות. (השבוע יומן אירועים, יום ו').

רו הצליח ליצור את הרושם כי צעירי המערך זיהמו את הארץ כולה בניירות

תפריט עם קתארויס

שבוע שלם של חגיגות יומולדת זה אולי לא יותר מדי לרשת-רדיו שמכסה את תקציבה.

רשת ג' חגגה בשבוע החולף את יום-הולדתה הראשון, בשבוע שלם של פיומר-נים נון-סטופ. חגיגה צוהלח ל"סיגנון הי-חדש" שיצרה הרשת, הצעיר, הרענן, ה"לא-מכופתר".

בין פיומון לפיומון אפשר היה לקפוץ לרשת ב' ולשמעו גם שם על רשת ג'. ריבקה-ליה מיכאלי ריאיינה את המתחרה הצעיר שלה, אבי אתגר, השרון הפופו-לארי של רשת ג', וביקשה שידיגים איך אומרים "מה השעה" בסיגנון ג'; היא-עצמה הדגימה את השעה בסיגנון ב'/ה"יש", ודווקא נשמעה צעירה בהחלט כשסיכמה, בקבלת-הרדיו, שסיגנונה אולי חלף מן העולם.

מי חוגג עם רשת ג' ? חוגגים, כמובן, חוגי הרשת, מקימיה ועובדיה: חוגג ציבור המאזינים הצעיר והמושבש של הרשת, המתעצם מדי-חודש ומפגין את התעצמותו בגלויים אהדה; וחוגגת גם מדיניות מסוימת, קצת מטרי-דה, שכדאי לתת עליה את הדעת.

הרדיו של ישראל החמישית. נכון ש"לא הכל פוליטיקה". יצחק ליבני, מנכ"ל רשות השידור, שאמר לי את הדברים הללו, התכוון בסדר-הכל להביא לתשומת ליבני את חגיגות האחד של היג', אבל מסתבר, שהכל פוליטיקה בכל-זאת — כי שזה קשור לאמצעי תיקשורת-המונים.

וככה זה עובד: טלוויזיה יש רק אחת (בינתיים...) — לאחדות האומה, לאיוון ערכים, ליצירת מכנים משותפים, ועוד. כמובן, כולם — ישראל הראשונה והשנייה והשלישית מס-תכלים בטלוויזיה האחת. רישות-רדיו יש אחדות. כל אחת פונה אל "ישראל" אחרת.

התפלגות המגמות והסיגנונות של ריש-תות-הרדיו השונות (וגל"צ בכלל זה) מעיי-דה על סיווג, שנעשה לפי הנחות-מראש. הנחות על אופיים של המאזינים ועל הצרי-כים שלהם.

רשת א' — רובה מוסיקה קלאסית ותוכי-ניות-מלל במישקל "כבד". רשת ב' — משלבת מוסיקה קלה בקלה-פחות ותוכניות-מלל במישקל "בינוני". רשת ג' — פיומונים. פיומונים. במיש-קל-קל.

ויש גם התפלגות פנימית, נוספת, בכל רשת בפני עצמה: לפי שעות האזנה, שעות עבודה, לפי מין, וגיל ולאום. ישראל של רשת א' איננה ישראל של רשת ב', וישראל של רשת ג' מנפנת בגאווה בכתרי-נוקא של בר-שנה. אם סופי-רים את כל נקודות ההתפלגות, מגיעים בקלות לישראל חמישית ושישית, ועוד העט נטוייה.

מה שיוצא מזה, הוא המסקנה שהרדיו נאבק על קיומו כנראה, מנסה להגיע אל המאזינים שערקו אל הטלוויזיה על-ידי-שמגיש להם חומר המותאם להם אישית. הרדיו מתאים את עצמו למגנים-המשרת פים של סוגי "ישראל" השונים — לפי רשתות, בשיטת האוטונום הישיר, מי שהתרגל לנסוע ב"ישר", בקו תיפה-תלי-אביב, מאז קיומו של הכביש המהיר שר-כה, אטיאט, שיש גם כפר-יונה, כפר-יונה וישב על מסלול ה"מאסף".

בטלוויזיה זה אחרת. מפאת יחידותה של הרשת, ממשיכים בשיטת המאסף: כולם נוסעים במאסף, בדרך ארוכה ומגור-נת, לוקחים גם נוסעים בדרך (ואחרים יורדים), יש תחנות "צפיות" מראש — אך יש גם הרבה הפתעות, וכל ישראל נפגשים, איכשהו, בצמתים.

ליצחק ליבני, "אני מאמין" משלו ב-עניינים אלה. הוא משתוקק לספק למאזיני-רשות השידור מנות, תדירות ככל האפי-שה, של "קתארויס". הוא יודע שקתארויס זה דבר נדיר, והוא מנסה ליצור אותו באמצעות מישריי-איכות המגיעים למים-סר גדול ככל האפשר של צופים. כמו מועדון-הסרט, למשל, שהורידו ממנו, בי-רוב אטקט, את התואר "הטוב", ואשר הביא את אינגמר ברגמן אל מאות אלפי אנשים, שאולי מימיהם לא ביקרו בסני-מאטק, עם התוכנית ניקו ראש, שערכה היכרות עם הומר האבסורד והגונו-סנס-הבריטי עבור ציבור המורגל על כדיות-יהודיות והונגריות. כי רשת-טלוויזיה אחת